دَ پښتو په تاريخ کښې په اول ځل
دَ قربانۍ دَ اهم مسائلو بيان په شعرونو کښې

مسائل دَ قربانی

لیکوال

مولانا احمدعلی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی ټولنه

یونیورسٹی روډ مردان

0312- 9818511

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

وصلى اللّٰه تعالىٰ على النبى الامّى

تمهيد

په نامو کښي چي عظيمه ښه نامه ده
ابتدا مي دي کتاب کښي ورسره ده

ذَ رحمت ذَ برکت په ژوند سبب دے
هغه نوم حُسن ښُکلا ذَ هر مکتب دے

ابتدا مي ذَ اللّٰه په نوم کتاب کښي
ذَ برکت ذَ پاره ليکم په دي باب کښي

ورپسي په مصطفىٰ ﷺ ليکم سلام
ذَ رحمت سيوري په مونږه دے تمام

بيا درود ورسره ليکم خامخا
نوم چي راشي هر کله ذَ مصطفىٰ ﷺ

تذکره ورپسي کوم ذَ صحابهؓ
هر عمل زهٔ يادوُم ذَ صحابهؓ

تابعينؒ به رانه هيڅ کله هير نشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهترين به رانه هيڅ کله هير نشي
وريسې زما آغاز ددې کتاب دے
هر يو حرف ئې قيمتي دے لاجواب دے
چې دولت لرى دُنيا کښې دَ اسلام
خا مخا منى هغه تمام احکام
يو حکمونو کښې حکم دَ قرباني دے
ښۀ سبق په کښې موجود دَ زندګي دے
په حکمونو کښې چې حکم قرباني ده
طريقه دَ ابراهيم عظيم نبيؑ ده
طريقه دَ محمد رسول اللهﷺ ده
بهترينه طريقه ده ښه اعلاده
طريقه دَ صحابهؓ، دَ هر امام ده
قدرمنده د دُنيا په هر مقام ده
مذهبونو کښې ددې اثر هم پروت دے
تاريخونو کښې ددې اثر هم پروت دے
هر ملت کښې څه نه څه ددې وجود شته
رضا دي سره هرخواته د معبود شته

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ قرباني ابتدا

کتابونو کښې ليکلې دَ تاريخ دى
بيانونه مالوستلې دَ تاريخ دى
دا ليکلې علماء ددې اُمت
واقعه بيانومه حقيقت
دوه ځامن ووَ دَ آدم عليه السلام
په وطن ووَ دَ آدم عليه السلام
خبردار شه دَ يو نوم په کښې قابيل ؤ
دويم يادشوي په نامې سره هابيل ؤ
اختلاف راغے ددوى مينځل کښې يَو ځل
نو دوى خپل مينځ کښېپدا اُوکړ ځولو حل
دَ خپل مال نه يو حصه به مونږ قربان کړو
مخامخ به ئې مولا ته په ميدان کړو
فيصله به مونږ کښې اُوکړي ربّ مولا
چې په حقه باندې څوك دى په دُنيا
دواړو مخکښې خپل مولا ته کړل ځيزونه
اُوس دَ چا به قبلوى ربّ عملونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

قابیل وړاندي کړه دَ فصل یو حصه
غوښتل ده په خپله حق کښې فیصله
هابیل وړاندي کړۀ یو سخي خالق مولا ته
بیا اُوچت کړل دوی لاسونه خپل دُعا ته
دواړه وو په انتظار دَ فیصلې
ولاړ رب ته په دربار دَ فیصلې
ناګهانه له اسمانه راغے اُور
دا په حکم له رحمانه راغے اُور
څنګ اور شو دَ هابیل ایره ایره
ورسره دَ مولا اُوشوه فیصله
دا ساعت شولو کویا هلته هابیل
ورته غوړ نیولو وونزدي قابیل
مولا کړے زما حق کښې فیصله ده
تالیدلے په میدان دغه ایره ده
فیصله اُوشوه په حق کښې زما وروره !
فیصله ته دَ مولا په غور اُوګوره
کۀ په ماندي نن وار کوے څه ظلم
یا په ما کۀ سخت ګزار کوے څه ظلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زۀ به تاته درنـزدې نـکړمه خپل لاس
زۀ نـاکـام نـۀ يم عـمـل کښې يـمـه پـاس
دَ خپل ظلم به په خپله ذمه دارئـي
په نـاحـق قتـل سـره بـه ګـنـاه ګـارئـي
فيصله دَ هـابيل حق کښې وروره راغلـه
فيصله دَ هـابيل حق کښې ګوره راغلـه
ابتـدائـي لـه هـابيـل نـه پـه دُنيـا ده
قـربـانـي قبـولـي شـوي اول دا ده
ډيـر خـوشـحـالـه ورسـره شـولـو هـابيـل
بـل طـرف تـه نـامـراده شـو قـابيـل
ابتـدا دَ قـربـانـي لـه دي سـاعـت نـه
ځـان خبـر سـاتـه پـوره لـه شـريعـت نـه
دا احـمـده ! مـخـتـصـر ددي تـاريـخ دے
دا احـمـده ! مـعـتبـر ددي تـاريـخ دے

....

دَ قربانۍ معنیٰ او مفهوم

خپـل خـالـق خـوشحـالـوُل دی پـه ايـثـار
قـربـانـی دغـه مـفـهـوم لـری هـر بـار

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلالول دي څناورپه شريعت کښې
مال دولت دي قربانول په محبت کښې
دَا مفهوم دَ قرباني دلته کښې عام دے
شوې امر مسلمان ته دَ اسلام دے
قرباني کله نه کله دَ بچو وي
ددين زده کړه چې کوي تل دَ ورو وي
قرباني کله ناکله دَ خپل ځان وي
شهادت داسې مرګ هرخوا په جهان وي
قرباني ده قرباني دا قرباني
بندګي ده بندګي دا بندګي

....

دَ قرباني کُولو اهميت

فضيلت دا په اسلام کښې لري ډير
دَ اسلام په شعائروکښې دے شمير
شريعت کښې دا مالي دے عبادت
بهترين شه مثالي دے عبادت
دليلونه په دې ډيردي آياتونه
شته په دې خبره ډيرزيات حديثونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حدیث مبارک مفهوم

یوه ورځ دَ خوږ نبي ﷺ خوږو یارانو
تپوس اُوکړو خپل محبوب ﷺ نه (شاګردانو)
حقیقت دَ قربانو راته بیان کړے
(ښه پوره پوره مونږ پوهه په جهان کړے)
اے دَ پاك اللّٰه رسوله پیغمبره ! ﷺ
(مونږه ټول ئي له ثواب یُو ناخبره)
پاك حضور ﷺ چې ددوی اُلیدهٔ طلب
خپل اصحابؓ ته شو په مینه مخاطب
دا دَ ابراهیمؑ نبي (ښه) طریقه ده
(روحاني سمه دَ پلار د دوی رشته ده)
(ستاسو دوی سره دَ پلار په شان رشته ده)
دَ نبي خوږو یارانو اُوکړهٔ سوال
زمونږ دي کښې څه حصه ده (کال په کال)
مونږ دَ پاره په کښې څه برخه نبي ﷺ ده
دا چې دلته کښې زمونږه قرباني ده
پاك رسول ﷺ ورته (ښکاره) ورکړهٔ جواب
یو نیکی دَ هر ویخته بدل ثواب

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا تپوس اُوکړۀ دَ پاك نبی ﷺ دوستانو
دَ ویختو به څه وی حکم دَ ګډانو؟

دغه حکم دے دَ هر ویخته ثواب
یو نېکی بدل ئې دے په هر یو باب

دا مفهوم دَ یو حدیث نه نقل شوے
حق معلوم دَ یو حدیث نه نقل شوے

تر مفهومه دغه یاد ساته دُنیا کښې
څه کمې بیشې که وی زما وینا کښې

نور که غواړے څه تفصیل عالم له لاړ شه
حکم نه به تبدیل عالم له لاړ شه

په الفاظو دَ حدیث به تا خبر کړی
مستحق به ځان دَ اجر برابر کړی

....

دا دَ چا طریقه ده؟.......... نظم

طریقه دَ محمد خیر البشر ﷺ ده
قربانیچې دا موجود په لر او بر ده

دا سنت دَ ابراهیم علیه السلام دی
انوارات ئې دَ دُنیا په هر مقام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور رڼا دَ هر يو کور دا دَ سحر ده
طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده
دَ حضرت اسماعيلؑ دا دي ټول يادونه
چا کتلی کړۀ وی غټ غټ کتابونه
پرده ستا ولے پرته دي په نظر ده ؟
طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده
دَ حضور ﷺ ښکلي سيرت کښي دا موجود ده
دَ حضور ﷺ دي شريعت کښي دا موجود ده
ستا وينا احمده ! حق ده معتبر ده
طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده

....

وخت دَ قرباني

دَ لس تاريخ نه پس تر دولسمه
خامخا به قرباني په کښي کوُمه
که توفيق را له مولا ذوالجلال راکړۀ
مال ئي دومره قرباني له حلال راکړۀ
په لسم ذی الحجه غوره قرباني ده
دغه حکم دَ اسلام دے ستا مرضي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ لسم تاریخ نه پس یوولسمه
غوره بیا دغه نیټه ده یاد ساتمه
بیا جائز په دولسم تاریخ روا ده
قربانی دَ ابراهیم نبیؑ ادا ده
نقل کیږی دَ نبیانو اداګاني
دَ اسلام دَ شریعت دی رنهاګاني
اسماعیلؑ دَ ابراهیم دَ ژوند حصه ده
دَ پلار ځوي دَ ژوند عظیمه نمونه ده
هر حصه دَ شریعت ښۀ نورانی ده
دَ ورور خیال ساتل اصل مسلمانی ده
پوره دري ورځي دوه شپي دَ قرباني دی
عبادت له غوره دا په زندګي دی
دغه حکم طریقه دَ صحابهؓ ده
په محشر کښي ددي کار لویه بدله ده

....

نصاب دَ قرباني (مختصربیان)

چي مالك وی دَ دوۀ نیمو تولو سرو ځوك
یا مالك وی دَ مخصوص رقم پیسو ځوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ دوه نيم پنځوس چاندي کۀ څوك مالك وي
دَ روپو دومره دَ نقدي چې څوك مالك وي
يا مالك دَ تجارت چې وي دَ مال
دا نصاب پوره پوره ساتی سنبهال
رسيدلے چې نصاب ته دغه مال وي
دۀ سره چې ذخيره، محفوظ سنبهال وي
واجب ده باندي اختر کښي قرباني ده
دَ اسلام په تول پوره دا زندګي ده

....

مالك دَ نصابڅوك د ے ؟ (تفصيلي بيان)

چې مالك وي غټ اختر کښي دَ نصاب
ځان دي پوهه کړي په دي پوره حساب
هله دۀ باندي لازم به قرباني وي
دَ نصاب مال ورسره چې يقيني وي
سرۀ ووه نيم تولي نصاب په هر قدم دے
دا کامل نصاب اول په دي عالَم دے
يا دوه نيم پنځوسه سپين لري دُنيا کښي
يا مالك ئي دَ رقم وي په سودا کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره کـــــۀ يـــا وي مـــال دَ تـــجـــارت
مـــقـــرر نـــصـــاب تـــه رَســـي ئـــي قيـــمـــت
دَ ســـرو سپيـــنـــو بـــل دَ مـــال شـــولـــو نـــصـــاب
هـغـــه مـــال چـــي تـجـــارت کښـــي وي حســـاب
څـــلـــورم چـــي دَ نـــصـــاب پـــوره قيـــمـــت وي
ورتـــه هيـــڅ قســـمـــه ددۀ نـــه څـــه حـاجـت وي
دا مـــالـــدار دے پـــه مـــالـــدار ده قـــربـــانـــي
کـــلـــه پـــاتـــي لـــه هوښيـــار ده قـــربـــانـــي ؟
قـــربـــانـــي کښـــي نـــصـــاب هغـــه معتبـــر دے
کـــوم نـــصـــاب دَ ســـرســـائـي چـــي مـــقـــرر دے

....

دَ وُجوب شرطونه

مســـلـــمـــان کـــۀ نـــارينـــه يـــا زنـــانـــه وي
ورســـره چـــي دَ دولـــت مـــخـــصـــوص حـــصـــه وي
دَ نـــصـــاب چـــي مســـاوي لـــري څـــوك مـــال
دا عـــمـــل دي يـــو ځـــل دي کـــوي هـــر کـــال
چـــي پـــه عـــقـــل ښـــه پـــوره وي بـــرابـــر
مـــجـــنـــون نـــه وي پـــه دُنيـــا هغـــه بشـــر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــــه مـــاشـــوم وی داســـي وائـــی عـــلـــمـــاء
پـــوخ بـــالـــغ وی سبـــق ښـــائـــی عـــلـــمـــاء
مســـــافـــــر نـــــه تپـــوس نيشتـــــه اَخـــرت کښـــي
دغـــه شتـــه پـــه هـــر مـــقيم پـــه شـــريـــعت کښـــي
پـــــه غـــلام بـــانـــدي واجـــب نـــــه ده دُنيـــا کښـــي
نيشتـــــه نيشتـــــه دے هيـــڅ شك زمـــا ويـــنـــا کښـــي
ورتـــــه وايـــو مـــونـــږ عـــمـــل دَ قـــربـــانـــي
داشـــــرطـــونـــــه دی ټـــول تَـــل دَ قـــربـــانـــي

....

دَ قرباني مقصد

دَ مـــولا رضـــا مـــقـــصـــد دَ قـــربـــانـــي دے
دا مـــقـــصـــد زمـــونـــږ تـــمـــام دَ زنـــدګـــي دے
کـــامـــيـــابـــی دَ اَخـــرت پـــــه دي مـــقـــصـــود وی
بـــس راضـــی ورســـره مـــونـــږ نـــه چـــي مـــعـــبـــود وی
دَ جـــنـــت حـــصـــول مـــقـــصـــد ئـــي دَ عَـــالـــم دے
قـــــربـــــانـــــي والا چــــي دا ابـــــن اَدم دے
دَ تـــقـــوئ حـــصـــول مـــقـــصـــد لـــری مـــدام
قـــربـــانـــی پـــه هـــر طـــرف پـــه هـــر مـــقـــام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مـــقـــصـــد دَ قـــربـــانـــي احـــمـــده ! تـــهـــول
دا مـــقـــصـــد دَ بـــنـــدګـــي احـــمـــده ! تـــهـــول

....

دَ قرباني فائدې

دُنـيـــا مـيـــنـــه پـــه دې ســـره ختـمـيـــږي
تــعـــلـــق دَ آخـــرت ســـره جـــوړيـــږي
هـــم پـــه خپـلـــه هـــم پـــه بـل کـــوي خـــوراك
داســـې دلتـــه کـيـږي دے تـل کـــوي خـــوراك
پـــه صـــدقـــه کـــولـــوزړونـــه بيـــداريـــږي
تــعـــلـــق دَ آخـــرت ســـره جـــوړيـــږي
ځـــان دَرب پـــه هـــريـــو حـــکـــم قـــربـــانـــول وي
خپـلـــه ځـــان پـــه خپـل عـمـل ســره درونـول وي
دَ الــلّـــه پـــه دې عـــمـــل ســـره خـــوښيـــږي
تــعـــلـــق دَ آخـــرت ســـره جـــوړيـــږي
ســـخـــاوت راپيـــداکيـــږي پـــه مـــالـــدار کـيـږي
اطـــاعـــت راپيـــداکيـــږي پـــه مـــالـــدار کـيـږي
دَ بـــخـــل لاره پـــه دې ســـره بـــنـــديـــږي
تــعـــلـــق دَ آخـــرت ســـره جـــوړيـــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني سره ډېر خلق په روزګار شي
داسی ډېر شته په دي ورځو کښې مالدار شي
دا نظام دَ پاك الله په دي چليږي
تعلق دَ اخرت سره جوړيږي
طلبا سره امداد کيږي هرخواته
علماء سره امداد کيږي هرخواته
مدرسو ته چي څرمني راغونډيږي
تعلق دَ اخرت سره جوړيږي
يا ديتيم وي هر مالدار ته دغه وخت
يا ديتيم وي هر هوښيار ته دغه وخت
په امداد يتيمان ډېر خوشحاليږي
تعلق دَ اخرت سره جوړيږي
ښه ښه هرطرف ته عام وي خوراکونه
ښه ښه بيا په هر مقام وي خوراکونه
ځناور، بره مارغان په کښې مړيږي
تعلق دَ اخرت سره جوړيږي
ذريعه دَ محبت دا قرباني دي
وسيله دَ محبت دا قرباني دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښې خپلو کښې چې کله تقسيمېږي
تعلق دَ اخرت سره جوړېږي
دَ حرص ماده چې عام په هر طرف ده
دا فاسد ماده تمام په هر طرف ده
وُرو ورو دې سره له زړونو رخصتېږي
تعلق دَ اخرت سره جوړېږي
ډېرې ډېرې دا فائدې دَ قربانۍ دي
نمونې احمده! دا دَ بندګۍ دي
رنځور زړونه تل په دې سره رغېږي
تعلق دَ اخرت سره جوړېږي

....

دمعترضينو اعتراضات

دَ شيطان کار اعتراض دے وسوسې دي
ګمراه شوي دلته خلق ډېر په دې دي
اعتراض کوُل چې دې کښې څه حکمت دے ؟
دا لاځنګه په دُنيا کښې عبادت دے ؟
رنګ په رنګ اعتراضونه دَ کفار دي
حقيقت کښې دوی دَ زړونو تول بيمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرعي حکم کښې دَ عقل دخل نه وي
بې له سوچه شرعي حکم منل ښه وي
دَ مولا په هغې حکم کښې څه راز وي
بيان شوي که په هر قسمه انداز وي
سترګې پټې کړې منې حکم هوښيار
شك کول په حقيقت کښې دے انکار
ناروا دے اعتراض په شريعت
اعتراض دے په مولا ربُّ العزت
ناروا هر اعتراض په قرباني دے
ښه عمل زمونږه دا دَ زندګي دے
دا چې مونږ سره موجود دے دين په نقل
دا تلم نه زهٔ احمدعلي په عقل
دين په پټو سترګو زهٔ منم تمام
ګواهان دي اُوسي دلته خاص او عام

....

قرباني دَ چا ياد راتازه کوي؟

قربانۍ کښې دي يادونه دَ نبيانو
پوره ځان خبر ساتئ . مسلمانانو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دَ حضرت ابراهيم ښه طريقه ده
دا دَ حضرت اسماعيل دَ ژوند حصه ده
طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده
ذريعه دَ کاميابي په لر او بر ده
دَ نبي ﷺ ښه دَ دوستانو طريقه ده
دَ نيکانو صالحانو طريقه ده
امامان په دي عمل باندي خوشحاله
مسلمان په دي عمل باندي خوشحاله
دا واجب په هر مالداره مسلمان ده
دا ثابته له حديثو، له قران ده
صحابه ؓ ددي عمل دي ګواهان
ګټه، ګټه په کښي نشته هيڅ تاوان
دَ غريب انسان په دي سره مدد وي
ورسره دَ هغي کس رښا لحد وي
دا هر څه به وزن کيږي په ميزان
قرباني چي دا څه وي په دي جهان
اے احمده! ښه عمل، ښه عبادت دے
نقل ډيرئي دَ کولو فضيلت دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني زمونږه دَ نبي ﷺ طريقه

دا چې کړې دلته کښې نن خاص او عام ده
طريقه دَ ابراهيم عليه السلام ده
دَ حضور ﷺ دَ پاك سيرت نه دا ثابته
دَ وليانو دَ اُمت نه دا ثابته
دا عمل دا طريقه اعلا اعلا ده
اخرت دَ پاره دغه نور رڼا ده

....

دَ قرباني مخصوص ځناور

قرباني په اُوښې ، اُوښ او په غوا کيږي
په غوئې ، په هريو ميخې سنډا کيږي
په چيلې او په چيلي سره روا ده
قرباني په ګډي ، ګډ سره هرخوا ده
نور کۀ هرخو مره خائسته وي قيمتي وي
خو روا په هغې کله قرباني وي؟
اُوسے هرخومره کۀ ښکلي ده خائسته ده
خو ثابته قرباني کښې دغه نۀ ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلال هر څو مره کۀ نور تهول څناور دی

ناروا په قرباني کښې سراسر دی

څناور کۀ هغه بره تهول خصي وی

ورسره هغه نور زیات ښه قیمتي وی

ځکه غوره قرباني دَ هر خصي ده

شریعت کښې قرباني دا قیمتي ده

....

عمرونه دَ څاروُو

په دوه قسمه څناور دَ قرباني وی

تالیدلي به دا تهول په زندګي وی

څه واړه دی څني لوئي دی څناور

عمر تهولو له دے دلته مقرر

ګډه ، ګډ ، چیلي ، چیلے ، پوره دَ کال

قرباني کښې مسلمان دي کوی خیال

دوه کلونه ښه پوره دَ غوا ، غوئي دی

دا عمرونه دمیخي ، سنډا قوی دی

پنځه کاله عمر شرط دیاوښ دَ پاره

په دي شرط سره دي کړۀ اُوښه تیاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــول واړه دَ قــربـــانـــي چـــي څــنـــاور دي
قــربـــانــي کــښــي دوی کـــافي لــه يو بشــر دي

دَ يـــو تـــن پـــه دي ســره قــربـــانــي کيـــږي
دوی کښــي هيــڅ کــلـه بل څوك نـه شريـکيـږي

دويـــمــــه ډلـــــه ده دَ غټـــو څـــنـــاورو
پـــه نـــصيـــب وی قـــربـــانـــی دَ بــختـــورو

څـــنـــاور غـــټ پـــه شـــريـــکـــه حـلاليـــږي
ووۀ حـــصــي پـــه کښــي پـــوره پـوره جـوړيـــږي

ووۀ نـــه زيـــات شـــريـــکـــان دلتـــه روا نـــه دي
ووۀ نـــه زيـــات پـــه جهـــان دلتـــه روا نـــه دي

پـــه کښــي ووۀ تـنـــه هـــرخـوا تـــه شـريـکيـــږي
خـلـق کـــم کـــۀ وی نـــو هـــم قـــربـــانــي کيـــږي

شـــرط پـــه کښـــي دے چـــي حـــصـــه ئــي کـامـلـه
نـــه شـــے ووره ! پـــه کښـــي هيــڅ کــلــه غـافـلـه

....

....

.....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ قرباني دَ څاروُو عيبونه

....

څلور قسمه عيب دار څناور ....؟

زيات شَل/ګډُ څناور

چې ښکاره ئې تلل ګډ وډ وی په خپل کور
قربانی له څاروری الهوه نور
چې لړ نه وی ښه ډير ګډ وی څناور
چې پټ نه وی دغه عيب له يو بشر
قربانی ورسره دلته روا نه ده
دَ مولا ورسره دلته رضا نه ده

ړوند څناور

بل چې ړوند وی ښه ښکاره په لراو بر
ورته نه ښکاری هيڅ څه هم په نظر
قرباني ورسره هيڅ کله نۀ کيږی
څناور چې کله ته وينې خرخيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیر زیات بیمار څناور

څـنــاور پـوره بیــمــار پــه قـربــانــي کښــي
حــلالــول نــه دي پــکــار پــه قـربــانـی کښــي

ډیر کمزوري څناور

ورســره چــي ډیــر کــمــزوري پــه جهــان وی
تــش هــډوکــی پــه نـظــر چــي دَ انســان وی
څــنــاور چــي دا لــرونــکــي وی صــورت
نــاروا ئــي حــلالــول دی دا ســاعــت
دا څــلــور قســمــه راغــلــی یــو حــدیث کښــي
مــا پــه غــور ســره لــوستــلــی یــو حدیث کښي
بــچ لــه دي نــه خــامخــا شــه قــربــانــي کښــي
قــربــانــي چــي کــوې، خپــلــه زنــدګــي کښــي
شتــه دے نــور، چــي نــاروا ئــي قــربــانــی ده
لــه حــکــمــت دَ احــمــد ډکــه شــاعــری ده

....

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ څاروی دَ مختلفو حصو

په قرباني کښې شرعی حکم

....

سترګي

چې په دواړو سترګو ړوند وی څناور
قرباني دے په دي نه کوی بشر
که په یو سترګه وی ړوند هم ناروا دے
چا اخستي څناور که دلته دا دے
چې پیدا شی بې له سترګو په جهان
جائز نه دے قرباني له دا حیوان
چې په سترګو وی بیماره ابدی
قرباني ورسره څنګه به کوی؟
چې پردي لری په سترګو دَ نظر
ورسره قرباني نه کوی بشر
لږ کمي که راشی خیر دے په نظر کښې
څناور دغه حلال کړه غټ اختر کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورســــره روا هـــرخـــوا تـــــه قـــربـــانـــی ده
شـــریـعــت کښــې ګــرانــی نیشتــه ، اســانــی ده

....

غوړ / غوړونه

بــې لـــه غـــوړه یــا غـــوړونــو چــې پیــدا شــی
قـــربـــانـــی ورســـره کــلـــه بـــه روا شـــی
هـــمیشـــــه دا نـــاروا دی قـــربـــانـــې کښـــې
حـــلالــول دَ غـــټ اختـــرپـــه خوشـحـالـې کښـې
چـې غـــوړونـــو کښــې ســوري دریـمـه حـصـه وی
څـــنګ بـــه ستـــا دَ حــلالــولــو فیــصـلـــه وی ؟
چــې حـصــــه دریـمــه کـټ شـوې دَ هــر غـوړ وی
قـــربـــانـــی چــې کــړی ورســـره هـغـــه ټـک وی
صـــورتـــونـــه قـــربـــانـــې کښــې دا مـمنـوع دی
غـــټ عیبـــونـــه قـــربـــانـې کښـې دا ممنـوع دی
دَ څــــــاوری کـــــــۀ وی واړه واړه غـــــوړونـــــه
قـــربـــانـــې کښـــې دَ څـــاروو نـــه دی عیبـــونـــه
قـــربـــانـــی ورســـره هـــرخـــواتـــــه روا ده
دَ اســـلام دَ شــــریـــعـــت فیـــصـلـــــه دا ده

که څه لږ شان وی کمې په څناور کښې
قربانی ورسره کیږی لر او بر کښې

لږ کۀ کټ وی یا سوری لږ وی غوږونه
فیصله دَروا لیکی کتابونه

ورسره قربانی کیږی هرطرف ته
دَ انسان غاړه خلاصیږی هرطرف ته

که کټ شوی وی غوږونه په والاړه
په دې خپله خلاصولی شے ته غاړه

که په اُور چا داغی کړی وی نو خیر دے
که په کور چا داغی کړی وی نو خیر دے

قربانی ورسره دلته کښې روا ده
دَ اسلام دَ شریعت فیصله دا ده

....

خکر

مات چې کله څناور کړی دَ سر خکر
کۀ له ویخ نه دغه خکر شی رابهر

نه دے نه دے روا دا په قربانی کښې
حلال نه کړی درنه دا څوك کورنې کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــهٔ اثــرئــي ســر تــــه نـــه وي رسيـدلــے

بــره بــره پـــاس لـــه ســـر وي غـــرځـيــدلـــے

ورســـره قـــربــــانـــي كــولـــے شـــے هــرخـــوا تـــه

مســئـلـــه دغـــه كـــړه وړانـــدي هـــر مُــلا تـــه

چـــي پيــدا شـــي بـــي لـــه خـــكـــره څــنـــاور

قـــــربــــــانـــــي دي ورســــــره كـــوي بشــــر

دَ خــكـــر دريـمـــه كـــه حـصــه وي غـرځيـدلـے

قـــربـــانـــي ورســـره دلتـــــه شـــے كــوُلـــے

دَ خــكـــر پـــټ كـــهٔ غـــرځيــدلـــے پـــه جهـــان وي

څـــاورے بيچ ئــي لـــه ضـــرره لـــه نـقـصـان وي

ورســـره قـــربــــانـــي كيـــږي هـــرطـــرف تـــه

دَ انســـــان غــــاړه خــلاصيـــږي هـــر طـرف تـــه

....

غابښونه

دَ څـــاوري چـــي اُوغـــرځيـــږي تـهـول غـــابـښـونـــه

پـــاتـــي ده نـــه شـــي وابښـــه ، تـهـول خـوراكـونـــه

قـــربــــانـــي پـــه دي څــاوري بـــانـدي نـــهٔ كيـــږي

نـــادانـــان دي چـــي پـــه دي هــم نـــهٔ پـــوهيـــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ څـــاوري چـــي اُوغـــرځيـــږي څــــه غـــاښـــونـــه
کيـــاګـــانـــي خـــوړل پـــريـــږدي نـــور ځيـــزونـــه
حـــلالـــول دا قـــربـــانـــي کښـــي نـــاروا دي
ښـــه ښـــکـــاره دَ شـــريـــعـــت حـــکـــمـــونـــه دا دي
چـــي پيـــدا شـــي نـــه ئـــي غـــاښ نـــه وي غـــاښـــونـــه
ورتـــه ګـــران وي دَ جهـــان خـــوړل ځيـــزونـــه
قـــربـــانـــي هـــم دي حـــالـــت کښـــي نـــاروا ده
فيـــصـــلـــه دَ شـــريـــعـــت ښـــکـــاره صـــفـــا ده
دَ څـــاوري کـــه اُوغـــرځيـــږي څـــه غـــاښـــونـــه
ورتـــه ګـــران نـــه وي خـــوړل پـــه ژونـــد ځيـــزونـــه
پـــه خـــوراك ســـره غټيـــږي ښـــه څـــربيـــږي
قـــربـــانـــي پـــه دي څـــاوري ســـره ستـــا کيـــږي
کـــه دا خـــلـــۀ ئـــي لـــه غـــاښـــونـــو نـــه صـــفـــا وي
لـــه کـــوم وخـــت نـــه چـــي څـــاروي اخستـــي تـــا وي
خـــو خـــوراك هـــغـــه کـــوُلـــے پـــه ښـــه شـــان شـــي
دا روا حـــلالـــيـــدو تـــه پـــه ميـــدان شـــي
قـــربـــانـــي ددي روا پـــه هـــر قـــدم ده
دستيـــاب کـــۀ چـــرتـــه دا پـــه دي عـــالَـــم ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژبه

چې لـــه ژبـي نــه مـحـروم غـټ ځـنـاوروی
قـــربـــانـــي ئـې نـــاروا پـــه لـــر او بـــروی
پـه دې شـرط ورتـه خـوراك چې كـلـه ګران وی
ورســـره كــمـــزوري شــوي كــــهٔ حيــوان وی
قـــربـــانـــي د دې ځـــاوری بيـــا روا نــــه ده
دَ اســـلام دَ شـــريـــعـــت بيـــا رضـــا نــــه ده
نــور دی هــغــه ځـنـاورپـــه كـائـنـات كښـې
ژبـې كـټ لـری . نـه وی ځـه مشـكـلات كښـې
ژبـــه كــټ لــری مــحـروم لـــه خـوراك نـــه وی
جـائـز نـــه وی . نو بـل حـكـم بـه ئـې ځـه وی؟
پـــه ورو ورو ورو ځـــاروو كښـــې ګـنـجـائـش شتـه
قـربـانـي كښـې امـتـحـان شتـه آزمـائـش شتـه
كـــه خـوراك كــړی ، ژبـــه نـــه لــری روا دی
دا حـــكـــمـــونـــه دَ اســـلام تــمـــام رنـــا دی

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپي

چې په خپو باندې وي شل کله روا دے
دستياب څاوري که دلته کښې نن دا دے
دَ يو خپي نه کۀ محرومه په دُنيا وي
حکم ده سره ترلي ناروا وي
په دريو خپو باندې چې تلل کوي په لاره
ناروا ده قرباني چې وي بيماره
څه لږ ګډ کۀ وي روان نو دغه خير دے
څه لږ ګډ کۀ وي حيوان نو دغه خير دے
شريعت کښې سختي نيشته چا د پاره
نه ده سخته، نه ده نرمه ددين لاره

....

لکي

دَ لکي دريمه حصه چې کله کټ وي
ګڼړ يدلے دَ لکي کۀ څه لږ پټ وي
خير دے خير دے قرباني په دغي کيږي
که څاروي درته بس دغه ملاويږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لکي چي وي بونډي له نيمي زباته
خامخا دا بدي ښکاري تل له شاته
په دي کله قرباني دلته روا ده
مسئله دَ شريعت دغه صفا ده

....

تی

چي اُوچ شوي دَ ښځاوری د پيو تي وي
قرباني به روا څنګ دلته په دي وي
په ځلورو کښي کۀ دوا اُوچ وي دَ غوا
قرباني په دي کيدے نيشي روا
کۀ دَ ميخي تی دَ پيو دوه خراب شی
ناجائز په قرباني کښي به حساب شي
دغه حکم دَ هر غټ لوئ ځناور دے
هر هوښيار سړي پوره پوره خبر دے
په دوه تيو کښي يو خراب کۀ دَ چيلي وي
سلسله ورسره بنده چي دَ پي وي
قرباني ورسره نه کيږي انسانه !
دا خبره ده له مخکښي راروانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغــه حــکــم دے دَ ګــلہ ے شــریــعــت کښــې
خیــال کــوه چې دا حــلال نــه کړے غــفــلــت کښې

....

لیوني

نــه پــو هیـــږی پـــه خـــوراك چـــي څـــنـــاور
مـــجـــنــــون وائـــــي ورتـــه دلتـــــه هـــریشـــر
حـــلال نـــه دے قـــربـــانـــی کښـــې یـــو بشـــر لـــه
ثـــواب نیشـــتـــه پـــه دي دلتـــه لـــر او بـــر لـــه
نـــــاروا ورســـــره دلتـــــه قـــــربـــــانـــــی ده
چــې ئــې غــوښــه نــقــصــانــی ده نــقــصــانــی ده

....

خارښ

چـــې پـــه تـــن ئـــې لـــګـــیـــدلـــے وی خـــارښ
بـــدرنګ کـــړے ئـــې تـــن ښـــکـــلـــے وی خـــارښ
ورســــره کــــمـــزوري شـــوي دا څـــــاوري وی
قـــربــــانـــي روا بـــه دلتـــه څـــنګ پـــه دي وی

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

خنثیٰ

نــه چــې نــر وی نــه مــاده وی کــلــه ښــه وی
دا بــه ستا دلتــه کښې خوبښ ورورہ ! پــه څــه وی؟
نــاجــائــز ئــې قــربــانــی ده هــر بشــر لــه
نــاجــائــز ئــې قــربــانــی ده لــر او بــر لــه

....

کمزوري

چــې پــه تــن وی ډیــر کــمــزوري ځــنــاور
تــش هــډوکــی پــه کښې ښکاری پــه نظــر
جــائــز نــه ده قــربــانــی ورســره دلتــه
مــمــکــن نــه ده خــوشــحــالــی ورسره دلتــه

....

مکروهات دَ قرباني

چــې قــدرت پــه جــفتــې نــه لــری څــاوري
مــکــروه دی کــه چــرتــه دا حــلالــوي
څــاروي هــغــه چــې بیــمــاره وی تــوبیــږی
قــربــانــي پــه دې مــرض مــکــروهــه کیــږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ بچو رازړو چې نه لري طاقت
مکروه ئې دی مکروه په دې اُمت
ورله داغ چې ورکړے شوي وی دُنیا کښې
قربانۍ ئې مکروه دلته ده هرخوا کښې
چې غلانځه کښې ئې پې نه پیدا کیږی
بې له عیبه کله ملاویږی
قربانۍ ئې ده مکروه هریو بشرله
دا پیغام حق مسئله یوسه هردرله
څاروي هغه چې بچې ورسره وی
چیلوکې، کټې یا سخې ورسره وی
قربانۍ ددې څاروی هرخوا مکروه ده
قربانۍ ددې څاروی صفا مکروه ده
که څاروي دَ قربانۍ کړه، چیلۍ وی
ډیره لنډه ورسره وروستو لکۍ وی
دا حالت دکراهت دے قربانۍ کښې
قربانول که دغه غواړے خوشحالۍ کښې
چې ډیر کونړ نه وی څاروي قربانۍ کیږی
قربانۍ په دغې عیب مکروه کیږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قــربــانــی ئــي ده مــکـــروه هــر مــسـلـمــان لــه
قــربــانــي لـــه کـــه چــا راوستــو ميـدان لــه
تــل هــغــه څاروي چي ځی پــه څلور خپو ځي
بــل چــي ګـډ پـــه يــوه خپـــه وی ځـنــــاور
اخــلـــــي دي ســـره قـــدم پــــه لـــر او بـــر
ورســـــره قـــــربــــــانــــی کيــــږی دا حيـــوان
قـــربـــانـــي دَ پـــاره دا پـــــه هـــر ميـدان
بيـــنـــائـــی کـــــه وی کــمـــزوري دَ څـــاروی
کـــــــــه وی لږه ، بيـــــا دي دا حـــلـــولالــــوی
کــراهــت ســـره ددي قـــربــــانـــی کيــــږی
ذمـــــه دي ســــره دَ هــــر بشــــر خــلاصيـــــږی
چــي څـــه لږ غــوږ ئـي کـټ شـوي يـا لـکـي وی
يـا نـظــر ئـي څـه لږ کـم وی نور پــه ځـائـي وی
کـم لـــه دريـمـــي حصـي نـــه چي کلــه لم وی
قـــربـــانــي لــــره جـــائــز پــــه هــر قـدم وی
کـراهــت پــه دي څيـزونو پــه کـښـي شتـــه دے
راضـی څـوك چي دَ خپـل ديـن پـه فيـصلـه دے
غـورځـوُلــی چــي ئــي څـــه لږ وی غــابنونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کم نه وی ورسره ئې خوراکونه
حلالول ئې دی جائز په قربانۍ کښې
کراهت ورسره شته په خوشحالۍ کښې
لېونې بل ځناور په لږ مقدار
چې خوراك نه پېاتې نه وی کوی کار
دا مکروه په قربانۍ کښې لراو برله
دا مکروه په قربانۍ کښې هر بشر له
اخته شوي په خارښ حسين حيوان
په وجود چې وی مضبوط بنه په جهان
مکروه دا په قربانۍ کښې حلالول دی
دا حکمونه دَ اسلام دَ مذهب تپول دی
لږ کټ شوی كۀ غوږونه دَ حيوان وی
حلالول دغه په مکروه په هر انسان وی
چې له دريمې حصې نه په مقدار کم وی
هله دلته حلالو ته به سَم وی
چې له دريمې حصې نه په مقدار کم وی
دَ ځاروی غوږ كۀ څيرلې په عالم وی
قربانۍ ورسره هرخواته مکروه ده

ده پته معلومه هر چاته مکروه ده
چې په سترګو کښې ئې ګاټې وی بهینګا وی
مکروه دے ، کۀ څاوري هر څومره اعلا وی
دَ ګډې، ګډې صفا تپول کۀ وی بدن
ویخته نه لري صفائي وی بدن
ورسره دَ کراهت حکم مدام وی
قرباني کښې دغه حکم به تمام وی
ژبه کټ لري چیلي چې په دُنیا کښې
چا اخستې وی کۀ دغه په خطا کښې
ښه خوراك کوی ، ورسره تیاریږی
ده مکروه ، خو قرباني په دغې کیږی
دغه حکم دَ هر ګډې، ګډې مدام دے
نا خبر له دي خبره کۀ عوام دے
هغه اُوښ چې په ګندونو باندې پائی
قرباني ئې ده مکروه ، علماء وائی
لړ په تن وی چې کمزوري څناور
مکروه دا دی چې حلال ئې کړی بشر
دا چې تیر شول مکروهات دَ قربانۍ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مختلف دَ ژوند حالات دَ قرباني دي

....

خصي ځناور قرباني کول

په خصي ځناور کيږي قرباني
کوه دا کۀ ملاويږي قرباني
په صفت دے دغه عيب نه دے حيوان کښې
دا کۀ تاته شو ملاؤ په دي جهان کښې
قربانو کښې قرباني دغه ده غوره
حلالول ئې دي انسان لره بهتره

....

دَ قرباني دَ ذبحې آداب

چې ځاروي راغُرځيدلے په ميدان وي
په مضبوط نيولے هرخواته انسان وي
بيا لګيا وي دَ چړې په تيرۀ کولو
تکليف نه ويني هغه ددغې تولو
مخامخ ورته چاړۀ چې تيرۀ کيږي
په ځاروي به خامخا تکليف زياتيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ انسان دغه عمل مکروه دے دۀ له
دي حيوان له تکليف دي ورکوی ځله
بل مکروه دی چې چاړۀ ددۀ وی پسه
ښه عمل شورو کوی چې دي له کسه
پريږدی دا انسان چې دلته چاړۀ کله
آله دا دَ ذبحې دي چې کړی بدله
عمل دغه دے مکروه دَ هر انسان
دا دَ ذبحې قرباني په هر ميدان
بل مکروه، څرمن ويستل دی دَ حيوان
چې يخ شوي څاروي نه وی په ميدان
بل مکروه دی سرکټ کول له څناور نه
تل مکروه دی سرکټ کول له څناور نه
چې يخ شوي څاروي نه وی په ميدان
داسې نه دي کوی دلته يو انسان

....

دَ قرباني دَ څناور نه فائده اخستل

دلته ناسته په هغې سورلي کوُل
بله دا په کرايه دا ورکول

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوجه په ملا ورته دُنیا کښې کیښودل
پې، ویخته ئې له بدن نه اخستل
چې اخستې قربانۍ له دلته چا وی
که ادنیٰ وی ځناور او که ۀ اعلا وی
دا مکروه دی دا مکروه دی هر انسان له
دا مکروه دی دا مکروه دی مسلمان له

....

څرمن، رسۍ او نور څیزونه صدقه کول

قربانۍ ته چې په غاړه دَ چیلۍ کړی
مستحب دی چې خیرات دغه رسی کړی
میخه، غوا ورسره اُوښ ترلې کیږی
هر کله چې دا څاروی نن حلالیږی
نور څیزونه چې په تن دَ قربانۍ وی
خیراتی ورکول پکار دی که ۀ مری وی
خیراتی ورکول پکار ئې هم څرمن ده
بیش قیمته دلته کښې دغه دا نن ده
که تا خرڅه په دولت کړه د دُنیا
خیراتی دغه قیمت کړه د دُنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدقه كول ورله واجب ددي قيمت دي
اخلى دا چې مستحق ئې هرساعت دي

....

څاروي دَ شپې حلالوُل

دا مكروه دى چې څاروي حلال دَ شپې شي
دا عمل به ئې لږ ډير دَ خطري شي
دا ممكن ده چې تهول كټ نه شي ركونه
او حرام شي ورسره حلال څيزونه
دا عمل دَ قرباني څكه مكروه دے
دا عمل تل يادوي څكه مكروه دے

....

(ذبحه) څلور ركونه كټ كول

ګوره ګوره هميشه په غور ركونه
خامخا به كټ كوے څلور ركونه
دَ حلقوم ، مري په خوا كښې وَدَ جين
دوه ركونه په دُنيا كښې وَدَ جَين
كټ كوُل ئې دى لازم په قرباني كښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــاليـــدلـــى بـــه وى دا پـــه زنـدګـي کـښـــي

....

غوښه

مستـحـب دى چـي دَ غـوښـي دري حـصـي شـي
ورســره چــي تـل خـوشـحـالـه خپـل پـردي شـي
يـو حـصـه بـه ئـي دَ کـور شـى قـربـاني کـښـي
دا تـقسيـم ورلـه پـکـار دے زنـدګـي کـښـي
دويـمـه بـرخـه بـه تـقسيم کـړى خـانـدان کـښـي
خپـل خپـلوان چـي وى ددۀ پـه دي جهـان کـښـي
دريـمـه بـرخـه دَ پـردو غـريـبـانـو
دا دَ تـپولـو عـاجـزانـو مسـکـينـانـو
دا تـقسيـم دے مستـحـب هـر مسلمان لـه
دا تـقسيـم دلتـه پـکـار دے هـر انسان لـه

....

څرمن

څــرمـن حـق دَ هـر غـريـب دے ورلـه ورکـړۀ
هـريـو حـکـم اسـلامـى تـه ښـۀ نـظـر کـړۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـدرسـو سـره پـه دغـې امـداد کـيـږي
ځـکـه دې کښې طـالبـان د ديـن اُوسيـږي
مستـحـق کـه دے خپـلـوان دی اول دوی دی
مستـحـق کـه ګـاونـډيـان دی اول دوی دی
يتيـمـانو لـه چـې ورکـړے خوشحـاليـږي
ځـه نـه ځـه ورسـره غـم د دوی رُوکـيـږي
کـه غـريـب دَ مـحـلـې کـلـی امـام وی
مستـحـق هـغـه هـرخوا پـه هـر مـقـام وی
کـه نـوکـر دَ چـا غـريـب وی مستـحـق دے
دَ امـداد پـه دې ځـرمـن سـره لائـق دے
مـصـلـه تـرې جـوړولـے شـے هـم ځـان لـه
دا اُوچـولـے شـے خپـل کـور کښې دستـرکـوان لـه
کـۀ پـخپـلـه ستـا پـکـاروی دا جـائـز دی
کـۀ تـه غـواړے پـه دُنيـا کښې دا جـائـز دی
مستـحـب دی دا ځـرمـن ورکـوُل بـل تـه
هـم پـردو لـه ئـې ورکـولے شـے هـم خپـل تـه

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کومو عیبونو سره چې قربانيږی نه کيږی

دوه قسمونه دَ عیبونو په جهان دی
پيژندل ئې ضروری په مسلمان دی
يو واړه واړه عيبونه دُدُنيا وی
څناورو کښې چې دلته په هرخوا وی
داسې قسمه چې عيوب وی څناور کښې
قربانی ورسره کيږی لراوبر کښې
ورسره دَ کراهت حکم مدام وی
چې خبر له خپله دينه له اسلام وی
دويم قسم دَ لويو لويو دے عيبونو
نقل کړے تولو لويو کتابونو
چې غټ عيب وی زما وروره ! قرباني کښې
ناجائز دے ورته ګوره قرباني کښې
جائز نه دی حلالول ئې غټ اختر کښې
چا سره چې وی موجود په لراوبر کښې

مجنون

دَ مجنون قربانی کله وروره کيږی
په خوراك څکاك څناور چې نه پوهيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مجنون دے دا ناقص دے څناور
څنګ به دا حلالوی دلته بشر
ليونتوب سره رُو رُوکمزوري کيږي
ناجائز دے که دا ته ملاويږی

خاربن والا څناور

چې په تن ئې وی خاربن کله روا دے
قربانی له که راوستے دلته چا دے
ورسره کمزوري شوي ئې بدن وی
دا خاربن چې لګيدلے ئې په تن وی
په هيڅ شان به روا نه شی قربانی کښې
که په تا باندې شی پيښ په زندګي کښې

ړوند

نه په ړوند قربانی کيږی په دُنيا کښې
چې تا نه وينی والاړ وی ستا په خوا کښې
دا لوئې عيب دے په ښاروی کښې ښه عيان
دا به څنګه قربانی کړی مسلمان؟

★★★★★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمزوري

چي کمزوري وی په تن هم ناروا دے
قرباني له چا اخستي که نن دا دے
په کښي ښکاری چي د تن ئي تهول هډوکي
په کښي ښکاری دَ بدن ئي تهول هډوکي
روا نه ده قرباني ورسره دلته
روا نه ده خوشحالي ورسره دلته
په وجود باندي حسين څاروے پکار دے
ښه اعلا ښه بهترين څاروے پکار دے

شَل / ګُډ

نه دَ ګُډ څاروی روا ده قرباني
که اخستي دلته تا ده قرباني
چي قدم ته اُوچتولے نه شي خپه
مکمل شَل ئي وی دغه حصه
قرباني ورسره کله رُوا کیږی ؟
په ګاونډ کښي تا ته دا کۀ ملا ویږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوږ / غوږونه

غوږ چې دریمه حصه کټ دَ ځناور وی
لرې دي نه قربانې کښې هر بشر وی
په دي نه کیږی دُنیا کښې قربانې
کهٔ ارزان وی په سودا کښې قربانې

لکۍ

لکي دریمه حصه کټ چې په جهان وی
ناجائز په قربانۍ کښې دا حیوان وی
چې حلال شی دَ ثواب په نیت اختر کښې
بیا تو به شی ستا دَ پاره په محشر کښې

دَ پیو تی

چې دَ پي رګونه بند دَ ځناور شی
ناورا په دي نقصان په لر او بر شی
دوه تی بند چې دَ غلانځی وی دَ غوا
قربانۍ کښې هیڅ کله نه ده روا
دغه حکم دَ اُوښې میخې تمام
دا حکمونه دلته ټول دی دَ اسلام

چې يو تې وى دَ چيلې دَ پيو بند
قربانې په دې به نه کړى عقلمند
دغه عيب دے عيب نه بچ اُوسه مدام
دَ حکمونو دَ اسلام کړه احترام

خنثىٰ

نه چې نر او نهٔ ماده وى نو خُنثىٰ وى
قربانې په دې سره به څنګ روا وى
اتفاق په دې دَ ټولو علماء دے
څناور دغه عيب دار دے ناروا دے

پوزه

پوزه کټ لرى چې هغه څناور
قربانى ورسره نه دې کړى بشر

غوږونه

چې پيدا شى ورسره نه وى غوږونه
ناروا دے، ياد ساته دغه حکمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تې

تـــې چـــې کـــټ دَ څـنـــاوروی ښـــه پـــه سـر
قـــربــــانـــی ورســـره نـــه دې کـــړی بشـــر
څـنـــاور دغـــه عيـــب دار تهـول پـــه جهـــان دی
ښـــه خبـــر لـــه دوی نـــه دلتـــه هـوښيـــاران دی
دَ احـــمـــد ويــنـــا وړه ښـــه مـــختـصـــر ده
خـــو تـــلـــلـــو کښـــې پـــه تـول ښـــۀ بـــرابـــر ده

....

....

....

....

.....

..

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ کتاب دويمه برخه

نظمونه

....

لوئي اختر دے اے ملګرو ! راروان

لوئي اختر دے اے ملګرو ! راروان
قرباني به په کښي وي په هر مکان
طريقه دَ ابراهيم عليه السلام ده
طريقه دَ مُرسلانو دَ امام ﷺ ده
دا واجب ده په مالداره مسلمان
لوئي اختر دے اے ملګرو ! راروان
په مالداره لازم کړے شريعت ده
لازم کړے پاك اللّٰه ربُّ العزت ده
دَ وَالنُحَرْ دے بسَهٔ ښکاره واضح اعلان
لوئي اختر دے اے ملګرو ! راروان
دَ نصاب برابر مال لرى چي څوك
په حساب برابر مالك لرى چي څوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

قربانی به کوی بیا هغه انسان
لوئي اختردے اے ملګرو! راروان
یو نصاب ئي دَ ووه نیمو تولو سرو دے
حکم هریو دَ مولا دَ خکلیدو دے
ښه پوهیږی په دي دا ټول عالمان
لوئي اختردے اے ملګرو! راروان
بل دوه نیم پنځوس دَ سپین زرو نصاب دے
یا قیمت دَ سپینو زرو په حساب دے
دغه حکم دے دَ نمر په شان عیان
لوئي اختردے اے ملګرو! راروان
یا سامان دَ تجارت لری بشر
قیمت رَسی ئي نصاب ته دَ سپین زر
واجبیږی قربانی په دي سامان
لوئي اختردے اے ملګرو! راروان
ګنا هونه ورسره دلته رژیږی
په دي لوئي مرتبي هم ملاویږی
په دي کلك دلته یقین ساتم ایمان
لوئي اختردے اے ملګرو! راروان

(c) ketabton.com: The Digital Library

زنــانـــه يـــا نـــارينـــه چـــې وی مـــالـــداره
كـــوی هـــريـــو قـــربـــانـــی چـــې وی هـــوښيـــاره
دَ احــــمــــدعــــلــــی دے حــــق پــــوره بيــــان
لــــوئــــې اختــــردے اے مــــلــــكــــرو! راروان

....

قرباني پكار ده

پــــه ښــــه كــــارونــــو كښــــې سيــــالــــی پــكــار ده
لــــوئــــې اختــــر راغــــے قــــربــــانــــی پــكــار ده
قــــربــــانــــی ده دَ خــــوږ نبــــی ﷺ طــــريــــقــــه
قــــربــــانــــی ده دَ هــــر ولــــی طــــريــــقــــه
هــــريــــو ولــــی ســــره دوستــــی پــكــار ده
لــــوئــــې اختــــر راغــــے قــــربــــانــــی پــكــار ده
آغــــاز شــــوروئــــې لــــه هــــابيــــل نــــه وروره!
آغــــاز شــــوروئــــې لــــه هــــابيــــل نــــه گــــوره!
ورلــــه پــــه شــــوق ښــــه تيــــاری پــكــار ده
لــــوئــــې اختــــر راغــــے قــــربــــانــــی پــكــار ده
دَ ابــــراهيــــم عــــليــــه الســــلام طــــريــــقــــه
دَ هــــريــــو نيك عــــالــــم امــــام طــــريــــقــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ خپــل امــام تــابعــداری پــکــار ده
لــوئــې اختــر راغــے قــربــانــی پــکــار ده

پــټ دی پـــه دې کښـــې رحــمتــونــه ښـــهٔ ډیــر
ثــواب بــدلـــه پـــه دې اجــرونـــه ښـــهٔ ډیــر

ځـــه لږ مـــحـــنـــت لږه خــواری پــکـــار ده
لــوئــې اختــر راغــے قــربــانــی پــکــار ده

احـــمـــده ! ښـــه عـــمـــل دے ، دا بـــه کــوُو
کـــهٔ وی تـــقـــدیــر کښـــې ، خـــامـــخـــا بـــه کــوُو

پـــه ښـــکـــلـــې شـــان ښـــه بـــنـــدګـــی پــکــار ده
لــوئــې اختــر راغــے قــربــانــی پــکــار ده

....

قربانی

مـــنـئـیـــن دے پـــه الـــلّـــه او پـــه نـبـــی ﷺ
دُنیـــا کښــې چــې کــوی ځــوك قــربــانـــی

شتـــــه پـــــه دې ســـــره اجـــــرونـــــه
شتـــــه ورســـــره بـــــرکـتـــونـــــه
شتـــــه بـــدلـــــه ئـــې رحـــمتـــونـــــه
شتـــــه بـــدلـــــه ئـــې جـــنتـــونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چي دلته کښې هم څوك كوى
منئين دے په الله او په نبي ﷺ

مۀ پريږده ئي وروره ! دلته
اے دَ ستر ګو توره ! دلته
اے دَ زړه تهکوره ! دلته
بيچ کړه ځان له اُوره دلته

ښه ده په دُنيا اعلا نيكى
منئين دے په الله او په نبي ﷺ

حکم دَ مولا دے دغه
حکم ښۀ صفا دے دغه
حکم ښۀ اعلا دے دغه
حق بيان ريښتيا دے دغه

(وَالنْحَرْ) دے ايت قراني
منئين دے په الله او په نبي ﷺ

تۀ کۀ دَ نصاب مالك ئي
تا باندي واجب دغه ده
زۀ کۀ دَ نصاب مالك يم
ما باندي واجب دغه ده

دا خبره ښه پوره قوي
منئين دے په الله او په نبي ﷺ
دا دَ مُسلمانو عمل
دا دَ امامانو عمل
دا دے دَ نيکانو عمل
دا دَ عالمانو عمل
دي سره تړلي بندګي
منئين دے په الله او په نبي ﷺ
کيږي په توفيق دَ رب
دَ نور او ښکلا سبب
نور رڼا دَ ورځ او شب
ښه ښکاره ، صفا مطلب
دَ احمد وينا ښه قيمتي
منئين دے په الله او په نبي ﷺ

....

قرباني په چا واجب ده؟

شوه مياشت دَ ذوالحجې ، ده راروانه قرباني
مالدار باندې واجب ده مسلمانه ! قرباني

(c) ketabton.com: The Digital Library

آغاز او ابتدائي له هابيل نه په جهان ده
خبره ښه واضحه لکه نمر رڼا عيان ده
ده دين او شريعت کښي له پخوانه قرباني
مالدار باندي واجب ده مسلمانه ! قرباني

دا لاره طريقه دَ ابراهيم عليه السلام ده
دا لاره طريقه دَ مُرسلانو دَ امام ﷺ ده
کوه دَ اللّٰه لار کښي څکه څوانه !قرباني
مالدار باندي واجب ده مسلمانه ! قرباني

دليل په دي خبره مي آيت دے دَ قران
کوثر سورت کښي ښهٔ ښکاره راغلے دے اعلان
(وَ انْحَرْ) سره ثابت له قرانه قرباني
مالدار باندي واجب ده مسلمانه ! قرباني

لري چي څوك ووه نيمي تولي سرهٔ په دي جهان
كوي به په دُنيا کښي قرباني هغه انسان
مالدار لره وروره ! ښه اسانه قرباني
مالدار باندي واجب ده مسلمانه ! قرباني

مالك چي دَ دوه نيم پنځوسو سپينو دَ تولو وي
يا دومره دي مالك دَ اضافي رقم پيسو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لازم په دي صورت کښې وی انسانه ! قرباني
مالدار باندي واجب ده مسلمانه ! قرباني

کوی مدام هغه، ورته توفيق چې ملاويږي
احمده ! چې په دين په احکاماتو ځوك پوهيږي

انسان له بچ کوی له هر نقصانه قرباني
مالدار باندي واجب ده مسلمانه ! قرباني

....

قرباني نه کوی

مالدار چې وی او قرباني نه کوی
هغه دَ دين تابعداري نه کوی

ډير بدنصيب دے بد نصيب دے هغه
هر يو شيطان ته بسه قريب دے هغه

ځوك چې ددين سره ياري نه کوی
مالدار چې وی او قرباني نه کوی

ربَ تري خفه په هر مقام دلته وی
ربَ تري خفه سحر ماښام دلته وی

څکه چې حق سره دوستي نه کوی
مالدار چې وی او قرباني نه کوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکم دَ رب دے دَ (وَالنُحَرُ) سره تل
ځان کړه دَ رب حکم سره دلته مَل
په دين عمل صرف باغي نه کوي
مالدار چي وي او قرباني نه کوي
مونځ له دي نه ځي دَ عيدګاه په طرف
رښا لره دَ يو مُلا په طرف
څوك پيروي چي دَ نبي ﷺ نه کوي
مالدار چي وي او قرباني نه کوي
دغه واجب په هر مالداره سړي
نه پاتې کيږي له هوښياره سړي
نادان دے کار چي دَ ولي نه کوي
مالدار چي وي او قرباني نه کوي
احمده! حق خبره تاليکلے
دا ستا خبره علما ليکلے
غافل نادانه بندګي نه کوي
مالدار چي وي او قرباني نه کوي

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا رانږدي دَ قربانو ورځي دی

اختر دے لوئي، دَ خوشحالو ورځي دی
بيا رانږدي دَ قربانو ورځي دی

دَ ابراهيم عليه السلام يادونه
ورسره دي په هر مقام يادونه
دَ يادېدو دَ پخوانو ورځي دی
بيا رانږدي دَ قربانو ورځي دی

قرباني دي کښي هر مالداره کوی
قرباني دي کښي هر ديندراه کوی
دَ خوند نه ډکي دَ مزو ورځي دی
بيا رانږدي دَ قربانو ورځي دی

چا به دَ اُوښ وی قرباني نيولے
حکم ئي کلك ښۀ نوراني نيولے
چيلي، دَ ګډ حلالېدو ورځي دی
بيا رانږدي دَ قربانو ورځي دی

چا به څنډا، چا به وی غوا اخستي
له عيب نه پاکه ښه اعلا اخستي
دَ يو بل نه دَ زارېدو ورځي دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیـــا رانـــزدي دَ قــــربـــانـــو ورځـــي دی

وارۀ اولـوئـي پــه خـوشـحـالـو کـښـي پـټ دی

پــــه دعــوتـونــو پــــه مــزه کـښــي پــټ دی

دَ لـــــويــــو لـــويـــو ، دَ وړو ورځــــي دی

بیـــا رانـــزدي دَ قــــربـــانـــو ورځـــي دی

دوستــا ن بـــه ځــی دَ سيـل چـکــر دَ پــاره

ليــدلــو لـــه حسيــن مــنـظــر دَ پـــاره

دَ يـــو بــل نـــــه دَ خبــريــدو ورځـــي دی

بیـــا رانـــزدي دَ قــــربـــانـــو ورځـــي دی

غـــمـــونـــــه ختــم شـــول دَ هـــربشـــر

فـــکــرونـــــه ختــم شــول دَ هـــربشـــر

احـــمـــده ! دَ ژونـــد دا يـــو ځـــو ورځـــي دی

بیـــا رانـــزدي دَ قــــربـــانـــو ورځـــي دی

....

تمت بحمد اللّٰه تعالیٰ وعونه

ربّنا تقبل منا انك انت السميع العليم وتب علينا انك

انت التّواب الرحيم وصلی اللّٰه تعالیٰ علیٰ خير خلقه

محمد واٰله واصحابه اجمعين . آمين يارب العٰلمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library